

СИЛАБУС
освітнього компоненту
**«Психологічний супровід особистості в умовах поствоєнного
відновлення»**

2025 – 2026 навчальний рік

Освітня програма: «Поствоєнна соціально-психологічна реінтеграція».

Спеціальність: П10 Соціальна робота та консультування.

Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення.

Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Викладач	Цибуляк Наталя Юріївна, к.психол.н., доцент кафедри прикладної психології та логопедії
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/czybulyak-natalya-yuriyivna/
Контактний телефон	+380502096868
E-mail викладача	nata.tsibulyak@gmail.com
Графік консультацій	вівторок: 14.00-15.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	4/120	14	18	88	залік
заочна		6	8	106	

Семестр: I семестр (денна форма).

Мова навчання: українська.

Ключові слова: психологічний супровід, поствоєнне відновлення, особистість, життестійкість (резиліентність), життєтворення, травмоінформований підхід, психосоціальна підтримка, самодопомога й взаємодопомога, кейс-менеджмент, сімейна система, цифрові інструменти підтримки, етика допоміжних професій, ЦСР 3 «Добре здоров'я і благополуччя», ЦСР 10 «Скорочення нерівності», ЦСР 11 «Стийкі міста та громади».

Мета ОК: сформувати в здобувачів(ок) компетентності та результати навчання, необхідні для планування й надання індивідуалізованого психологічного супроводу особам, які пережили наслідки війни (ветерани/ветеранки, ВПО, члени сімей, особи з інвалідністю внаслідок війни тощо), з акцентом на відновлення життестійкості, саморегуляції, соціальної та освітньо-професійної реінтеграції. Курс орієнтований на впровадження доказових, інноваційних та етично вивірених підходів, що сприяють досягненню ЦСР 3, зменшенню нерівностей у доступі до допомоги (ЦСР 10) та зміцненню стійкості громад через підтримку кожної людини (ЦСР 11).

Предмет курсу: теоретичні засади та практичні технології психологічного супроводу особистості в умовах поствоєнного відновлення: оцінювання психосоціальних потреб; індивідуальне планування й кейс-менеджмент; травмаінформовані інтервенції (кризове консультування, навички подолання стресу, КПП/АСТ-практики, арттерапевтичні та майндфулнес-техніки), робота з сім'єю й мікросоціумом; міжвідомча взаємодія та маршрутизація до послуг; використання цифрових інструментів підтримки; етичні та правові аспекти; моніторинг і оцінювання результатів супроводу з урахуванням принципів інклюзії та недискримінації.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності (К)

КК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК-11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК-12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК-3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.

ФК-7. Здатність до професійної рефлексії.

ФК-13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

ФК-16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ФК-17. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультативну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК-18. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психосоціальної підтримки.

ФК-19. Здатність розпізнавати наслідки післявоєнної травми в різних контекстах, надавати індивідуальну, групову та громадську соціально-психологічну підтримку, розробляти та реалізовувати стратегії адаптації та реінтеграції з урахуванням принципів прав людини, гендерної рівності, інклюзії та соціальної справедливості з метою відновлення психічного здоров'я, соціального благополуччя та повноцінної участі осіб у суспільному житті.

Результати навчання (ПРН)

ПР-4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціо-гуманітарних наук, зокрема технологій та моделей соціально-психологічної підтримки, адаптації та реінтеграції різних категорій осіб, груп та громад.

ПР-6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПР-8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПР-9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи та соціально-психологічної підтримки, відповідальності, у тому числі для запобігання професійному вигоранню.

ПР-10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи та соціально-психологічної підтримки, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПР-18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

ПР-20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ПР-21. Розробляти програми психосоціальних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР-22. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми у сфері соціально-психологічної підтримки, адаптації та реінтеграції різних категорій осіб, груп та громад, впроваджувати їх, отримувати зворотний зв'язок, оцінювати якість.

ПР-23. Робити психологічний та соціальний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій та громад для підвищення стійкості та зниження ризику поствоєнних травм на різних рівнях.

ПР-24. Розпізнавати наслідки післявоєнної травми, надавати індивідуальну, групову та громадську соціально-психологічну підтримку, розробляти та реалізовувати стратегії адаптації й реінтеграції з урахуванням принципів прав людини, гендерної рівності, інклюзії та соціальної справедливості з метою відновлення психічного здоров'я, соціального благополуччя та повноцінної участі в суспільному житті.

Зміст курсу:

Тема 1. Загально-теоретичні основи психологічного супроводу

1.1. Психологічний супровід: засади, ролі та доказові підходи

Предмет і завдання супроводу; міжгалузеві засади; роль психолога в мультидисциплінарній команді (функції, компетентності, особистісні якості); доказова база втручань (CBT-TF, EMDR, NET, CPT, PE, АСТ, РМ+, SH+) і критерії вибору під індивідуальний запит; основи імплементаційної науки (логіко-моделі, адаптація протоколів, прийнятність/фіделітет).

1.2. Практика безпеки та професійної стійкості: OSCE, етика й самодопомога

Супервізія/інтервізія; профілактика вигорання та вторинної травматизації; OSCE-станції (первинне інтерв'ю, інформована згода, коротка стабілізація, безпечна маршрутизація) з рубриками оцінювання (емпатія, структура запиту, ризик-скринінг, етика, план дій); план самодопомоги фахівця (індикатори перевантаження, мікропрактики відновлення, межі часу/каналів зв'язку, регулярна інтервізія).

Тема 2. Загальні положення про супровід осіб із травматичним досвідом

2.1. Рамки та контексти супроводу після травми

Роль держави й громад (ЦСР-3); керівні принципи МППСС у надзвичайних ситуаціях; рівні підтримки; типи травматичного досвіду (полон, тортури, бойові дії, ВПО/ЗПО, втрати, булінг); гострі стресові реакції, ПТСР, перша допомога при важкому стресі; моделі горювання (дорослі/діти).

2.2. Етика, скринінг і безпека: від згоди до ескалації ризиків

Етичні та правові основи (інформована згода, конфіденційність, межі компетентності, документування); скринінг і ризик-менеджмент (PCL-5, PHQ-9, GAD-7, C-SSRS; алгоритми ескалації за суїцидальністю/насильством); протоколи безпеки: психологічний контракт, право «пауза/стоп», дії при розкритті насильства/суїцидальності (C-SSRS → ескалація), контакти екстрених служб, дитячий safeguarding.

Тема 3. Індивідуальний супровід різних категорій клієнтів і їхніх сімей

3.1. Індивідуальний супровід: формулювання випадку та невідкладні втручання

Переживання стресу/травми й наслідки екстремальних подій; принципи невідкладної психологічної допомоги; посттравматичне зростання. Клінічне формулювання за біопсихосоціальною моделлю; вибір і комбінація травмофокусованих та стабілізаційних технік (індивідуально/малі групи); критерії ескалації та виписки. Невротичні розлади в дітей/підлітків; депресія в дорослих: діагностика, профілактика суїциду, базові кроки підтримки.

3.2. Сімейно-орієнтований підхід: батьки/опікуни, ко-регуляція та межі

Модуль «батьки/опікуни» (психоедукація, ко-регуляція, договір про роль, взаємодія зі школою/університетом/медичними службами); робота з близькими при депресії/ПТСР; узгодження цілей і рамки супроводу. OSCE-мікросцени: «повідомлення важкої інформації», «узгодження цілей/рамки» з чек-листами емпатії, структурування запиту, ризик-скринінгу та етики.

Тема 4. Супровід ветеранів/ветеранок та осіб, що пережили полон/тортури

4.1. Комплексний супровід ветеранів: коморбідність, біль і сімейні системи

Специфіка запитів ветеранів/ветеранок; духовно-психологічні аспекти; коморбідність (ПТСР + депресія/вживання ПАР/хронічний біль). Мультидисциплінарний план допомоги; підходи до болю (психоедукація, АСТ-стратегії, paced activity, гігієна сну). Сімейна адаптація та робота з парами (ко-регуляція, профілактика насильства), узгодження ролей і меж підтримки.

4.2. Підтримка осіб після полону/тортур і навігація послугами

Міжнародні стандарти підтримки тих, хто пережив полон/тортури, та українські практики їх імплементації; етичні й правові акценти. Навігація послугами: алгоритми доступу до медичних, реабілітаційних, соціальних сервісів, освіти й працевлаштування; робота зі стигмою, бар'єрами доступу та дискримінацією; міжвідомча взаємодія і маршрутизація.

Тема 5. Супровід ВПО/ЗПО та мешканців деокупованих громад

5.1. Індивідуальний супровід ВПО/ЗПО: адаптація, стійкість і план дій

Постізоляційна декомпресія; типові труднощі адаптації (діти/дорослі); індивідуальний план супроводу з урахуванням житла, працевлаштування/освіти та соціальних зв'язків. Мультирівневі моделі стійкості (піраміда IASC, ресурси Гобфолла), принципи community-based МНПСС; створення й фасилітація груп взаємодопомоги/peer-to-peer (межі ролей, психобезпека).

5.2. Деокуповані громади та дистанційна підтримка: готовність системи й безпечні онлайн-протоколи

Оцінка готовності громади (community readiness): мапування ресурсів/прогалін, партнерства з місцевим самоврядуванням, НУО, ветеран-хабами; план комунікації ризиків і протокол психоедукації для

населення. Телепсихологія: етика й захист даних, кризові онлайн-протоколи, алгоритми скерування та міжвідомча маршрутизація.

Тема 6. Техніки індивідуальної роботи та самодопомоги

6.1. Індивідуальні техніки та каскад втручань: від стабілізації до реінтеграції

Комбінування психологічної допомоги з фізичною/ерго-/праце-терапією; інтегральні засоби оздоровлення. Каскад втручань: стабілізація → TF-терапія → профілактика рецидивів (кейс-орієнтований вибір технік). Саморегуляція та самопідтримка (КПТ/АСТ, майндфулнес, елементи арттерапії); коучингові інструменти повернення до навчання/праці.

6.2. Моніторинг ефективності, дата-менеджмент і етичні межі практик

Панель індикаторів: симптоми (PCL-5, PHQ-9, GAD-7), функціонування (WHODAS 2.0/рольове), добробут (WHO-5/WEMWBS), залученість у працю/навчання; графік вимірів (T0–T1–T2), правило клінічно значущої зміни; рішення «продовжити/змінити/передати». Етичні межі духовно-орієнтованих практик: добровільність, культурна чутливість, інформована згода.

Тема 7. Техніки групової роботи та малі формати підтримки

7.1. Дизайн коротких групових програм і формати «рівний-рівному»

Підходи (КПТ, гуманістичний, психодинамічний, системний) та їх поєднання в коротких програмах; дизайн і фіделітет груп (6–8 зустрічей: структура, інклюзивність, оцінка до/після); групи підтримки/взаємодопомоги; модель «рівний-рівному» в українському контексті та межі ролей.

7.2. Управління ризиками, безпека та інклюзивність у групі

Протоколи безпеки й маршрутизації; управління груповими ризиками (тригери, деескалація, індивідуалізація в групі); тригер-план (попереджувальні сигнали, «заземлення в групі», варіанти виходу/повернення, дебрифінг, постсесійна підтримка); UDL-модифікації для учасників з інвалідністю.

Тема 8. Програми супроводу та оцінювання результатів

8.1. Дизайн програм супроводу: моделі здоров'я, логіко-модель і ЦСР

Суспільні моделі здоров'я, проактивна поведінка, соціальна комунікація/просвіта; проектування програм супроводу для індивіда й мікроспільноти (логіко-модель: потреби → цілі → заходи → індикатори → результати); розподіл ролей і ресурсів; прив'язка до ЦСР 3/10/11.

8.2. Моніторинг, масштабування та етика управління програмами

Моніторинг та оцінювання (PCL-5, PHQ-9, GAD-7, WHO-5/WEMWBS; короткий звіт якості); адаптація й масштабування low-intensity interventions (PM+, SH+); підготовка фасилітаторів і супервізії; етичні дилеми управління (пріоритезація, розподіл ресурсів, конфлікт інтересів) і механізми прозорості.

Методи навчання: Методи навчання в ОК «Психологічний супровід особистості в умовах поствоєнного відновлення» вибудовані як інтегрований, травмаінформований і інклюзивний підхід, що поєднує короткі лекції-діалоги для систематизації ключових понять (резиліентність, кейс-менеджмент, етика, маршрутизація) з практичною роботою через аналіз кейсів і симуляції (OSCE-стилю) первинного інтерв'ю, інформованої згоди, кризової стабілізації та безпечного скерування. Тренінгові мікроправи саморегуляції (КПТ/АСТ, майндфулнес, елементи арттерапії) адаптуються під різні вікові й культурні особливості; проєктний метод передбачає розроблення просвітницько-профілактичних і корекційних мікропрограм для визначених цільових груп і громад з урахуванням ЦСР 3/10/11. Застосовується моделювання «маршруту клієнта» від звернення до завершення супроводу та алгоритмів ескалації ризиків; практикоорієнтовані міні-дослідження і спостереження включають прості протоколи оцінювання ефективності (напр., WHO-5/PHQ-2 «до/після») з етичним розбором. Групові обговорення й дебати допомагають опрацьовувати дилеми доступності, конфіденційності та меж компетентності; peer-to-peer формати й супервізійні кола використовують чек-листи SAFE (Safety, Aims, Frame, Ethics). Використовуються безпечні цифрові інструменти для телесупроводу, скринінгу та ведення нотаток з урахуванням кібербезпеки; самостійна робота охоплює рефлексивні журнали, міні-есе з етики, аналітичні огляди інтервенцій і підготовку інфографік для клієнтів та родин. Усі активності реалізуються з дотриманням принципів психологічної безпеки (право «пауза/стоп», декомпресія), універсального дизайну навчання та правових норм.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

ОК складається з лекційних, семінарських занять, самостійної та індивідуально-дослідної роботи. Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання передбачених програмою курсу завдань. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності.

Підготовка до семінарських занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань за темою, спираючись на перелік рекомендованої літератури та самостійний пошук джерел для отримання необхідної інформації, з подальшим їх обговоренням у форматі дискусій, мозкових штурмів тощо. Відпрацювання пропущених семінарських занять є обов'язковим, здійснюється у форматі очного або дистанційного (на платформі Zoom) спілкування викладача зі здобувачем (не пізніше, ніж через тиждень з моменту проведення заняття та згідно графіку консультацій).

Підготовка завдань самостійної та індивідуально-дослідної роботи здійснюється у письмовому або електронному (розміщення файлів на платформі Moodle) вигляді та передбачає усне обговорення питань протягом семінарського заняття з теми або під час індивідуальної/групової консультації. Роботи, які виконано не в повному обсязі або оформлено без дотримання вимог, повертаються здобувачеві на доопрацювання. Повторно здати роботу на перевірку необхідно не пізніше, ніж через тиждень після проведення заняття з відповідної теми (письмово/в електронному вигляді на платформі Moodle).

В умовах дистанційного навчання лекційні, семінарські заняття проводитимуться в онлайн-режимі у визначений розкладом час. Самостійні та індивідуально-дослідні роботи надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін. Консультації здобувачів проводитимуться згідно визначеного вище графіку.

Допуск до заліку передбачений за умов: набрання 35 балів за роботу протягом семестру, наявності конспекту усіх лекцій та роздрукованої папки з роботами (самостійних та індивідуальних занять). Залік буде проходити у формі відповідей на відкриті запитання. За результатами продуктивної роботи протягом семестру та погодження з оцінкою – здобувачу може бути виставлена підсумкова оцінка, що дорівнює сумі балів набраних протягом семестру.

Політика використання штучного інтелекту

Інструменти штучного інтелекту (ШІ), такі як ChatGPT, Grammarly, Claude, Gemini та інші подібні платформи, можуть бути використані здобувачами освіти для підтримки самостійної та індивідуально-дослідної роботи. Це включає написання чернеток, перевірку граматики, генерацію ідей або обробку даних тощо. Використання має бути етичним і усвідомленим та не замінює особистий аналіз і висновки здобувача.

Суттєве використання ШІ підлягає обов'язковому розкриттю у письмовій/проектній роботі відповідно до політик БДПУ (Політика БДПУ щодо ШІ в дослідженнях; Рекомендації GAIDeT; Положення про використання ШІ в освітньому процесі). Розкриття подається у вигляді декларації в тексті роботи. Недекларування вважається порушенням академічної доброчесності. Розміщення декларації здійснюється перед «Списком використаних джерел» або наприкінці роботи, якщо список джерел не передбачено.

У декларації стисло зазначаються: (1) інструмент(и), версія(ї) та дати використання; (2) делеговані завдання за таксономією GAIDeT і рівень людського нагляду; (3) підтвердження повної відповідальності автора(ів) за зміст і те, що ШІ не є (співавтором); (4) дотримання етики та безпеки даних (не передавати персональні/чутливі дані; результати ШІ перевіряти критично).

Як згенерувати декларацію (коротка інструкція):

1. Перейдіть до GAIDeT Declaration Generator:

UA <https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index-uk.html>

GB <https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/>

2. Вкажіть ПІБ автора(ів).

3. Оберіть інструмент(и) ГШІ, зазначте версію(ї) та дати використання.

4. Позначте делеговані завдання зі списку таксономії GAIDeT та, за потреби, додайте короткий коментар.

5. Натисніть «Згенерувати» і вставте сформований текст у розділ «Декларація використання генеративного ШІ (GAIDeT)» вашої роботи (або на останній слайд презентації під час захисту).

Приклад тексту декаларації. Автори декларують використання генеративного ШІ в процесі дослідження та написання. Згідно з таксономією GAIDeT (2025), такі завдання були делеговані інструментам GAI під повним людським наглядом: [перелік того, що делегувалось ШІ]. Використаний інструмент GAI: [назва програми ШІ, яка використовувалась]. Відповідальність за остаточний варіант рукопису повністю лежить на авторах. Інструменти GAI не вказані як автори та не несуть відповідальності за кінцеві результати. Декларацію подав(ла): [прізвище та ім'я].

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: *технічне* (ноутбук); *програмне* (Microsoft Office: Power Point, Word, Moodle, Zoom, репозитарій); *наочність* (презентації у форматі Power Point).

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль є обов'язковим заходом контролю здобувачів вищої освіти. Основним його завданням є оцінка рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи, повноти та якості засвоєння здобувачами навчального матеріалу за темами, змістовими модулями навчальної дисципліни та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється викладачами впродовж семестру. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється здобувачам вищої освіти у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу.

Поточний контроль може проводитися у формі фіксованих виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань (з науковими повідомленнями, рефератами), письмового експрес-контролю, перевірки конспектів занять, розв'язання та моделювання професійно зорієнтованих ситуацій, підготовки творчих проєктів, а також у формі тестування.

Нарахування рейтингових балів за формами поточного контролю здійснюється за такими *критеріями оцінювання* як: повнота та логічність знань, володіння понятійним апаратом, вміння аргументувати та робити власні висновки; враховується характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); глибина знань, їх зв'язок з практикою, інтегрування з суміжними дисциплінами; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, вміння планувати діяльність відповідно до програмових вимог, добирати ефективні методи та прийоми відповідно до поставлених завдань, творчо підходити до розв'язання професійно зорієнтованих ситуацій.

Розподіл балів, які отримують здобувачів вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу	Залік	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3				
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				
Тема 7		Тема 8						
T1	T2	T1	T2					
25		25						

Система нарахування рейтингових балів для здобувачів вищої освіти денної форми навчання (поточний контроль)

Теми ОК	Види робіт			Підсумкові бали (max 25 балів)
	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Тема 1	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 2	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 3	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 4	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 5	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 6	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 7	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 8	Виступ – 5	10	10	25

Участь в обговоренні (доповнення) – 2			

**Система нарахування рейтингових балів для здобувачів вищої освіти
заочної форми навчання (поточний контроль)**

Теми ОК	Види робіт			Підсумкові бали (max 25 балів)
	Семинарське заняття	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Тема 1	-	10	15	25
Тема 2	-	10	15	25
Тема 3	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 4	-	10	15	25
Тема 5	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 6	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 7	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 8	-	10	15	25

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо.

Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання (не пізніше ніж за тиждень після проведення семінарського заняття), систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

Форми і зміст поточного контролю з кожної теми визначаються в навчально-методичному забезпеченні.

Форма **семестрового контролю** є **залік** в обсязі навчального матеріалу, передбаченого її робочою програмою.

Мінімальний прохідний бал допущення до заліку 35.

Максимальна кількість балів, що нараховується за залік 50 балів.

Критеріями оцінювання є:

Бали	Критерії оцінювання
40 – 50	Відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Спостерігається глибоке володіння матеріалом, здобувач висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
15 – 39	Відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Питання висвітлює повно, висвітлення їх завершено висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.

1 – 14	Відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

Підсумкова оцінка

За підсумками навчання здобувач вищої освіти може отримати 100 балів. Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;
 n – кількість залікових кредитів;
 50 балів – залік.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Базова

1. Бріер Д., Скот К. Основи травмофокусованої психотерапії. Львів: Свічадо, 2015.
2. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання. Львів: ВСЛ, 2015.
3. Романчук О. І. Психотравма та спричинені нею розлади: прояви, наслідки й сучасні підходи до терапії. (PDF).
4. Перша психологічна допомога. Керівництво щодо роботи. Львів: Друкарські куншти, 2015.
5. Кісарчук З. Г. (ред.) та ін. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій. Київ: Логос.
6. Горбунова В. В., Карачевський А. Б., Климчук В. О., Нетлюх Г. С., Романчук О. І. Соціально-психологічна підтримка адаптації ветеранів АТО: посібник для ведучих груп. Львів: ІПЗ УКУ, 2016.
7. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Т. 1 (2018); Т. 2 (2018); Т. 3 (2018).
8. Єгорова О. Б. Реабілітаційна психологія: курс лекцій. Слов'янськ, 2018.
9. Бойко Г. М. Реабілітаційна психологія: посібник. Полтава: АСМІ, 2010.
10. Мюллер М. Якщо ви пережили психотравмуючу подію. Львів: УКУ, 2014.
11. Надання медико-соціальних послуг дітям та молоді на основі дружнього підходу. Метод. рекомендації. Київ: ЮНІСЕФ, 2008.

12. Мюллендер О. Самокерована групова робота: діяльність користувачів з метою наснаження. Амстердам, Київ: АПУ, 1996.
13. Самодопомога: технологія соціальних змін. Ресурсний центр «Гурт». Київ, 2008.
14. Онлайн-інструмент з організації груп самопомоги. РЦ ГУРТ, 2013.
15. WHO. Problem Management Plus (PM+). Individual manual. Женева: WHO, 2018. Опис індивідуальної low-intensity інтервенції для дорослих у контексті лиха/війни.
16. WHO. Group Problem Management Plus (Group PM+). Женева: WHO, 2020. Груповий варіант PM+ (5 сесій) для неспеціалістів під супервізією.
17. WHO. Self-Help Plus (SH+). Facilitator/Training manual. Женева: WHO, 2021–2024. Масштабована 5-сесійна програма керованого самопоміжного тренінгу з аудіосупроводом.
18. VA/DoD. Clinical Practice Guideline for the Management of PTSD & ASD (2023). Офіційна CPG з алгоритмами рішень та рекомендаціями щодо діагностики/лікування.
19. NICE NG116. Post-traumatic stress disorder (PTSD). Лондон: NICE, опубл. 2018; перегляд 2025. Рекомендації для дітей, молоді й дорослих; охоплює коморбідність.
20. IASC Guidelines on Mental Health and Psychosocial Support in Emergency Settings. Женева: IASC, 2007. Базові міжвідомчі стандарти МНПСС у НС.
21. WHO. Psychological First Aid: Guide for Field Workers. Женева: WHO, 2011. Настанова з ППД (PFA) для перших ліній допомоги.

Допоміжна

1. Горностаєв П. П. Колективна травма та групова ідентичність. Психологічні перспективи, спецвип., 2012.
2. Туриніна О. Л. Психологія травмуючих ситуацій. К.: Персонал, 2017.
3. Гоцуляк Н.Є. Психологічна травма: аналіз та шляхи її подолання. (онлайн-публікація).
4. Найдьонов М. І. Психологія травмівних ситуацій. Презентація онлайн.
5. Мультидисциплінарний підхід у наданні послуг. stud.com.ua (онлайн-стаття).
6. Александров Д. О. Характер і види екстремальних ситуацій... westudents.com.ua (онлайн-матеріал).
7. Безпека життєдіяльності людини. Надзвичайні ситуації воєнного характеру. westudents.com.ua (онлайн-матеріал).

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека БДПУ <https://library.bdpu.org.ua/>
2. Сайт БДПУ <https://bdpu.org.ua/>
3. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.
4. Загально академічний портал наукової періодики <http://www.nbu.gov.ua/portal/>
5. Cambridge University Press – колекція журналів <http://journals.cambridge.org/>
6. Інтернет-портал мережі УРАН доступу до електронних наукових публікацій <http://biblio.uran.ua/>